

Broj/Број: 04/3,03/11-05-211/08
Sarajevo/Сарајево: 6.10.2008.godine

**IZVJEŠTAJ
S JESENJIH SASTANAKA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE OSCE-a,
ODRŽANIH U TORONTU OD 17. DO 21. SEPTEMBRA 2008.**

U Torontu su, od 17. do 21. septembra 2008., održani jesenji sastanci Parlamentarne skupštine OSCE-a u čijem radu je učestvovala stalna delegacija PSBiH u kojoj su bili: Branko Zrno, delegat u Domu naroda i šef Delegacije, i Jelena Rajaković, sekretar Delegacije.

Zasjedanje je počelo sastankom Stalnog komiteta na kojem su izvještaje o radu skupštine, posmatračkim misijama i specijalnim izvještavanjima podnijeli predsjednik, šef finansija i generalni sekretar PSOSCE-a.

Nakon toga, održan je Mediteranski forum s ciljem jačanja veza između OSCE-a i mediteranskih partnera za saradnju.

Potpredsjednik PSOSCE-a kanadski senator Jerry Grafstein istakao je u uvodnom obraćanju da je ove godine Mediteranski forum fokusiran na multilateralne inicijative za promoviranje integracija i saradnju na Mediteranu, uključujući Mediteransku uniju i mediteransku dimenziju OSCE-a.

On je naglasio značaj ekonomske saradnje i slobodne trgovine u unapređenju stabilnosti i istakao model OSCE-a kao primjer sigurnosne organizacije koja ravnopravno uključuje sve njene članove i partnere.

Predsjednik PSOSCE-a Joao Soares istakao je u svom obraćanju da su mediteranska pitanja usko vezana za pitanja koja se razmatraju u OSCE-u te naglasio značaj promoviranja mediteranske dimenzije na parlamentarnom nivou ističući da je evropska sigurnost direktno vezana za stabilnost na Mediteranu.

Ovogodišnji Mediteranski forum bio je najposjećeniji još od njegovog osnivanja u Rimu 2003. godine, a veliki doprinos njegovom uspješnom radu dali su i specijalni predstavnici iz Alžira, Jordana, Izraela i Maroka.

Istog dana, generalni sekretar PSOSCE-a Spenser Oliver i Janez Lenarčič, direktor ODIHR-a (OSCE-ov ured za demokratske institucije i ljudska prava), prisustvovali su javnom saslušanju Helsinškog komiteta SAD-a. Tema ovog saslušanja bila je uloga institucija OSCE-a u unapređenju ljudskih prava i demokratije.

Oba predstavnika OSCE-a saglasila su se u ocjeni da OSCE i dalje ima važnu ulogu u promoviranju sigurnosti, demokratije i ljudskih prava, što je još vidljivije nakon događanja u Gruziji u augustu. Gosp. Oliver istakao je ulogu parlamentarne dimenzije u unapređenju dijaloga i visoko ocijenio sve što su Helsinški komitet i OSCE do sada zajedno uradili.

Drugog dana zasjedanja počela je Konferencija na kojoj su razmatrane opće teme: trgovina, sigurnost i migracije, uključujući i specijalno zasjedanje posvećeno krizi u Gruziji.

Debata o situaciji u Gruziji počela je podnošenjem izvještaja počasnog predsjednika PSOSCE-a i specijalnog izvještača za Gruziju Gorana Lenmarkera.

On je rekao da su izbjeglice te koje će definirati ovaj sukob i predložio osnivanje komisije za katastrofe koja će imati zadatak da ispita šta se zaista desilo za vrijeme sukoba.

Poseban zadatak te komisije bit će da utvrdi da li je bilo etničkog čišćenja ili ne.

Gosp. Lenmarker naglasio je da je sada neophodno imati nezavisne i objektivne posmatrače u Južnoj Osetiji i Abhaziji.

Specijalni gosti jesenjeg zasjedanja PSOSCE-a u ovom dijelu bili su ministrica vanjskih poslova Gruzije Eka Tkeshelashvili i stalni predstavnik Rusije u Ujedinjenim narodima Vitalij Čurkin.

Ovo je bio prvi put od početka sukoba u Gruziji da su se predstavnici Gruzije i Rusije otvoreno suočili i raspravljali o toj temi.

Predsjedavajući PSOSCE-a Joao Soares izrazio je zadovoljstvo što sjednici prisustvuju i predstavnici Rusije i Gruzije i što su spremni diskutirati o dešavanjima u Gruziji, smatrajući da će to doprinijeti boljem međusobnom razumijevanju i traženju izlaza iz postojeće krize.

Predstavnik Rusije Vitalij Čurkin rekao je da su ruske vojne snage ušle u Gruziju kako bi prekinule gruzijsku agresiju na Južnu Osetiju.

On je istakao da se Rusija ne protivi istrazi o okolnostima nastanka sukoba ali da ona mora biti nepristrasna i nezavisna i dodao da je sada najvažnije garantirati sigurnost ljudima u zoni sukoba i zaustaviti provokacije Gruzije.

Čurkin je naglasio da je posljedica gruzijske agresije na Južnu Osetiju 1 500 poginulih civila.

Govoreći o Sporazumu koji su potpisali predsjednici Rusije i Francuske Medvedev i Sarkozy u Moskvi, Čurkin je istakao da postoje problemi u realizaciji pojedinih tačaka Sporazuma, ali da oni ne potiču od ruske strane.

On je rekao da je OSCE pokušao ponovo napisati dijelove tog sporazuma, ali da su, kad to nisu uspjeli, odbili učestvovati u daljnjim konsultacijama.

Čurkin je podsjetio da, prema Sporazumu, posmatrači treba da budu raspoređeni u pogranične sigurnosne zone, na granicama Južne Osetije i Abhazije, kako bi spriječili ponavljanje gruzijske agresije.

On je pozvao prisutne parlamentarce da iskoriste svoj autoritet i pomognu u rješavanju ovih problema, dodajući da je Rusija ispunila sve svoje obaveze.

Članovi PSOSCE-a predložili su pokretanje međunarodne istrage o dešavanjima u Južnoj Osetiji.

Ministrica vanjskih poslova Gruzije Eka Tkeshelashvili optužila je ruske snage da su okupirale dio teritorije Gruzije, te da je 40 hiljada ruskih vojnika izvelo juriš s kopna, zraka i mora, otkrivajući unaprijed smišljenu strategiju Rusije da to proglasi zaštitom stanovništva u Tskhinvaliju.

On je iznijela mišljenje da je Rusija i ranije podržavala separatističke namjere tog regiona.

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine OSCE-a u Torontu održano je u okviru opće teme: " OSCE u otvorenom svijetu: trgovina, sigurnost i migracije" s ciljem podržavanja i boljeg razumijevanja značaja ove tri činjenice u regionu OSCE-a.

U dijelu posvećenom ekonomskim i pitanjima zaštite okoliša, vođena je rasprava o izazovima i mogućnostima globalnih ekonomskih izazova.

Kao najočiglednija promjena u svjetskoj ekonomiji navedena je "nova ekonomska moć" BRIC zemalja (Brazil, Rusija, Indija i Kina). Ekonomski napredak ovih zemalja skrenuo je pažnju na značaj odnosa između prirodnih resursa i ekonomskog razvoja, ulogu visoke tehnologije i ekonomije zasnovane na znanju.

Raspored narednih aktivnosti PSOSCE:

- Nadgledanje izbora 2008./2009.
- Zimsko zasjedanje, 22. i 23.2.2009., Beč, Austrija
- Ekonomska konferencija, maj 2009., Dublin, Irska
- Godišnje zasjedanje, juli 2009., Vilnius, Litvanija
- Jesenje zasjedanje, 2008., Atina, Grčka

Izveštaj pripremila

Sekretar delegacije PSBiH u PSOSCE

Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda
- članovima Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

